

eller stemte for at udstøde, idet det var hans Opfattelse af Sagen, som den nu staaer, og efter den Stilling, hvori den nu er, at det vilde være rettest at bibeholde de paagjældende Bestemmelser, eller at udlade nu at frendrage dem, da det naturlige Øjeblik til at fatte den endelige Bestemmelse derom ikke endnu kunde være kommet. Han meente, at man først maatte see, hvorledes Sagen i det Hele vilde stille sig, og hvorledes skulde det ogsaa kunne være anderledes, naar man seer hen til den hele Charakter og Betydning, som dette Lovforslag har havt, seer hen til den hele Opfattelse, hvorfra det er udgaaet, og som har bragt det atter frem her for den lovgivende Magt? Det blev jo ogsaa udførligt udtalt af den ærede Forslagsstiller selv allerede under Indbringelsen og under første Behandling, at hans egentlige, virkelige Tanke hermed var den, at gjentage det Forsøg, som for 14 Aar siden blev gjort, men som da mislykkedes, idet han gik ud fra, at Forholdene nu i forskjellige Henseender havde saaledes forandret sig, at der kunde være Haab om, at det vilde lykkes, som dengang ikke lykkedes, lykkes ad den Vej, som ogsaa var den, man dengang stræbte at gaae, lykkes igjennem en Forsoning — om jeg maa bruge dette Ord — af modstaaende Anskuelse, af modstridende Interesser, gennem en mindelig Udjevning af disse. Men det var da heraf aldeles klart, hvad der ogsaa oftere af ham selv blev udtalt eller hentydet til, at en saadan Udjevning selvfølgelig ikke kunde skee eller finde Sted fra en enkelt af Lovgivningsmagtens Dele, men at det tværtimod ikke alene var gjennem Udtalelser fra det ene og det andet af de to Thing, som efter deres hele Sammensætning naturligt kom til hver for sig stærkest at repræsentere den ene eller den anden Side, at Maalet skulde naaes, hvis det overhovedet kunde naaes ad denne Vej, men at det blot kunde skee ved en virkelig Udjevning, ved Tilvebringelsen af en virkelig Overenskomst, hvilket selvfølgelig ikke i denne Sag — og i nogen Sag mindre end i en Sag som denne — kunde opnaaes derved, at Udtalelser fandt Sted fra det ene Thing og Udtalelser fra det andet Thing, men at det naturligt maatte for-

udsættes, at disse Udtalelser kom til at paavirke hinanden igjennem de yderligere Overveielser og Forhandlinger om Sagen, som Grundlovens Bestemmelser om Lovgivningsmagtens Udøvelse og Forretningsordenens Regler aabne for saadanne Sager som denne. Derfor er efter min fulde Overbeviisning det Spørgsmaal, som foreligger for mig som for ethvert Medlem af Thinget, dette, om man skal bidrage med sin Stemme til, om muligt, at bevirke, at denne Sag hermed standses, eller om man derimod skal bidrage Sit til, og altsaa muligt bevirke, at Sagen kommer til at gaae endnu et yderligere Skridt fremad. Naar Spørgsmaalet foreligger saaledes, kan der hos mig i det Mindste ikke være Tale om nogen Tvivl i saa Henseende. Jeg kan nemlig ikke Andet end ansee det for beklageligt, dersom det skulde blive Tilfældet, at denne Sag dermed skulde standse eller forvinde, visstelig ikke heelt, men dog for en Tid, og saaledes, at Ingen veed, hvorledes den igjen vil komme frem. Jeg vilde ansee det for ligesaa uheldigt som beklageligt, om de forskjellige Arbejder og Bestræbelser, som have fundet Sted fra flere Sider og ogsaa den Tidsanvendelse, som denne Sag nu har krævet saavel af Thinget i dets Heelhed som fra mange enkelte Medlemmer i høj Grad, skulde være spildte. Det forekommer mig nemlig, at det ikke vilde være meget langt fra at være Tilfældet, dersom Resultatet af dette Arbejde alene skulde være den Behandling, som nu har fundet Sted i Folkethinget. Det er jo givet og har været erkjendt fra alle Sider, at saadanne Forhandlinger som denne her i Folkethinget noget maae være Præget af Genfidighed selv med de bedste Bestræbelser for at undgaae det, netop fordi det her i Folkethinget naturligt vil være den ene af de to store modstaaende Interesser, som vil faae de ivrigste og varmeste Talsmænd. Men det vilde være saa meget mere beklageligt og saameget mindre tilfredsstillende, som det ialfald heller ikke kan siges, at være det Bæsentlige, at man faaer at vide, hvorledes Sagen stiller sig her i Folkethinget, thi dette er for Folkethingets Vedkommende jo ikke nogen ubekjendt Sag. Den har allerede tidligere, under forskjellige